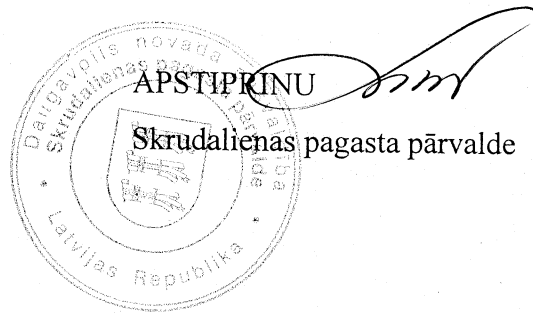

Bruņu ezera zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumi

SASKAŅOTS

Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides
zinātniskais institūts "BIOR"

**ZI «BIOR»
ZRPD Informācijas
nodalas vadītājs
Aleksandrs Kozlovskis**

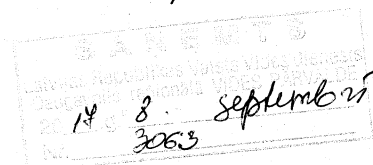
SASKAŅOTS

Valsts vides dienesta
Daugavpils reģionālā vides pārvalde

Valsts vides dienests
Daugavpils reģionālā Vides
pārvalde
Raiņa ielā 28, Daugavpils
LV - 5401

Mat. 20. 09. 2014.
vēstule Nr. 2-4-11/2200

Rīga, 2017

1. tabula

Zivju rūpnieciskā nozveja Bruņu ezerā 1951.–2007.gadā (kg)

Gads	Līdaka	Plaudis	Plicis	Rauda	Līnis	Karūsa	Karpa	Ālants	Viķe	Zandarts	Asaris	Ķīsis	Vēdzele	Zutis	Pelede	Jauktas	Kopā
1951	-	-	-	337	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	337
1952	71	-	-	280	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	351
1953	78	-	-	351	-	-	-	-	24	-	-	-	-	-	-	-	453
1954	469	-	-	150	-	-	-	-	133	-	12	-	-	-	-	-	764
1955	82	-	-	863	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	950
1956	-	-	-	69	-	-	-	-	135	-	-	-	-	-	-	-	204
1958	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100
1959	20	-	-	89	-	-	-	-	20	-	40	-	-	-	60	-	229
1964	129	-	-	1638	-	-	-	-	-	-	207	80	-	-	-	-	2054
1968	79	-	17	12	-	-	-	-	-	-	18	-	5	-	-	-	131
1969	163	19	-	576	71	-	14	-	-	-	25	-	-	-	-	-	868
1970	220	43	-	582	-	63	-	-	-	-	72	55	-	10	64	60	1169
1971	394	56	-	296	71	-	475	-	-	-	30	-	-	-	-	289	1611
1972	73	-	-	474	56	40	60	30	-	-	-	-	-	-	60	-	793
1973	82	7	-	679	10	-	89	-	-	-	27	-	-	-	101	-	995
1974	42	60	-	522	2	4	210	-	-	-	12	-	-	-	286	-	1138
1975	118	1328	363	2825	500	-	1634	-	-	-	-	-	-	-	321	-	7089

1. tabulas turpinājums

Zivju rūpnieciskā nozveja Bruņu ezerā 1951.–2007.gadā (kg)

Gads	Līdaka	Plaudis	Plicis	Rauda	Līnis	Karūsa	Karpa	Ālants	Viķe	Zandarts	Asaris	Ķīsis	Vēdzele	Zutis	Pelede	Jauktas	Kopā
1976	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-	205	-	-	-	-	-	255
1977	177	16	-	683	-	5	69	-	-	-	28	-	6	-	-	-	984
1978	43	13	-	128	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	187
1979	20	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29
1980	9	-	-	556	-	-	-	-	487	-	18	20	-	-	-	-	1090
1981	10	25	-	1549	-	30	735	-	-	-	7	-	-	-	7	-	2363
1982	10	126	-	202	5	20	47	-	-	-	5	-	-	-	4	-	419
1984	34	10	-	860	-	11	43	-	-	-	36	-	-	-	-	-	994
1985	7	5	-	157	2	4	7	-	-	-	165	-	-	-	2	-	349
1986	24	86	-	1	-	13	-	-	-	26	6	-	-	-	-	-	156
1987	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
1988	-	-	-	142	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	142
1989	30	1550	-	500	-	-	12	-	-	-	36	-	-	-	-	-	2128
1992	-	356	-	-	-	-	6	-	-	-	8	-	-	-	-	-	370
1997	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
2004	19	-	-	14	-	-	-	-	-	-	14	-	-	-	-	-	47
2007	2	5	-	3	2	1	-	-	-	-	12	-	-	-	-	5	30

2. tabula

Bruņu ezerā zivju rūpnieciskā produktivitāte 1951.–2007.gadā (kg/ha)*

Gads	Līdaka	Plaudis	Plicis	Rauda	Līnis	Karūsa	Karpa	Ālants	Vīķe	Zandarts	Asaris	Ķīsis	Vēdzele	Zutis	Pelede	Jauktas	Kopā
1951	-	-	-	8,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,0
1952	1,7	-	-	6,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,4
1953	1,9	-	-	8,4	-	-	-	-	0,6	-	-	-	-	-	-	-	10,9
1954	11,2	-	-	3,6	-	-	-	-	3,2	-	0,3	-	-	-	-	-	18,3
1955	2,0	-	-	20,5	-	-	-	-	-	-	0,1	-	-	-	-	-	22,6
1956	-	-	-	1,6	-	-	-	-	3,2	-	-	-	-	-	-	-	4,8
1958	-	-	-	2,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,4
1959	0,5	-	-	2,1	-	-	-	-	0,5	-	1,0	-	-	-	1,4	-	5,5
1964	3,1	-	-	39,0	-	-	-	-	-	-	4,9	1,9	-	-	-	-	48,9
1968	1,9	-	0,4	0,3	-	-	-	-	-	-	0,4	-	0,1	-	-	-	3,1
1969	3,9	0,5	-	13,7	1,7	-	0,3	-	-	-	0,6	-	-	-	-	-	20,7
1970	5,2	1,0	-	13,9	-	1,5	-	-	-	-	1,7	1,3	-	0,2	1,5	1,4	27,7
1971	9,4	1,3	-	7,0	1,7	-	11,3	-	-	-	0,7	-	-	-	-	6,9	38,3
1972	1,7	-	-	11,3	1,3	1,0	1,4	0,7	-	-	-	-	-	-	1,4	-	18,8
1973	2,0	0,2	-	16,2	0,2	-	2,1	-	-	-	0,6	-	-	-	2,4	-	23,7
1974	1,0	1,4	-	12,4	-	0,1	5,0	-	-	-	0,3	-	-	-	6,8	-	27,0
1975	2,8	31,6	8,6	67,3	11,9	-	38,9	-	-	-	-	-	-	-	7,6	-	168,7

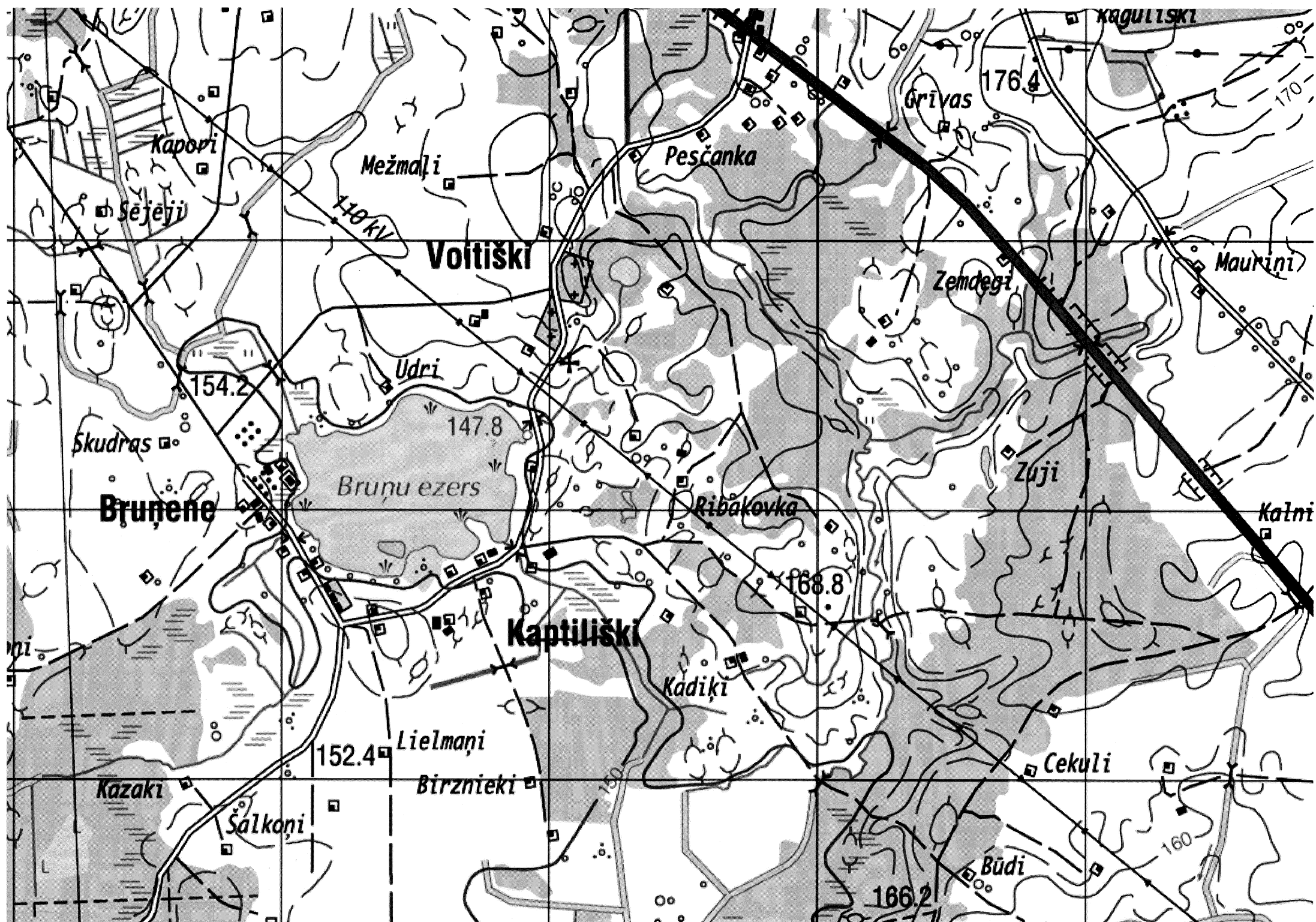
* – produktivitāte zemāka par 0,1 kg/ha nav norādīta

2. tabulas turpinājums

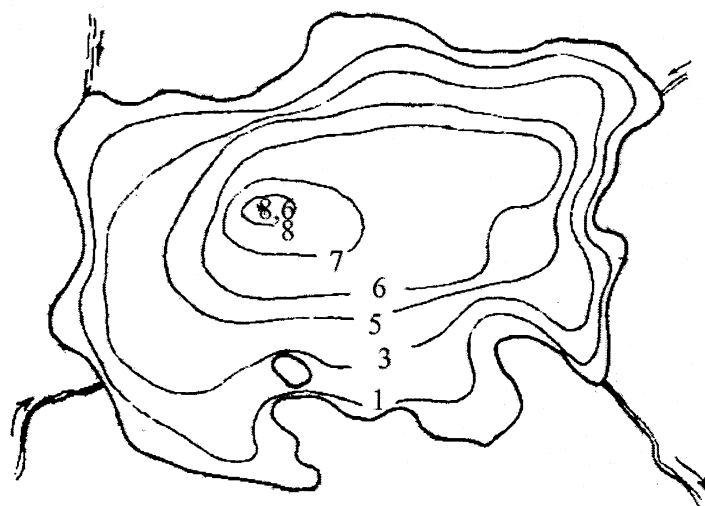
Bruņu ezerā zivju rūpnieciskā produktivitāte 1951.–2007.gadā (kg/ha)*

Gads	Līdaka	Plaudis	Plicis	Rauda	Līnis	Karūsa	Karpa	Ālants	Vīķe	Zandarts	Asaris	Ķīsis	Vēdzele	Zutis	Peledē	Jauktas	Kopā
1976	-	-	-	1,2	-	-	-	-	-	-	4,9	-	-	-	-	-	6,1
1977	4,2	0,4	-	16,3	-	0,1	1,6	-	-	-	0,7	-	0,1	-	-	-	23,4
1978	1,0	0,3	-	3,0	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1	-	-	-	4,4
1979	0,5	-	-	0,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,7
1980	0,2	-	-	13,2	-	-	-	-	11,6	-	0,4	0,5	-	-	-	-	25,9
1981	0,2	0,6	-	36,9	-	0,7	17,5	-	-	-	0,2	-	-	-	0,2	-	56,3
1982	0,2	3,0	-	4,8	0,1	0,5	1,1	-	-	-	0,1	-	-	-	0,1	-	9,9
1984	0,8	0,2	-	20,5	-	0,3	1,0	-	-	-	0,9	-	-	-	-	-	23,7
1985	0,2	0,1	-	3,7	-	0,1	0,2	-	-	-	3,9	-	-	-	-	-	8,2
1986	0,6	2,0	-	-	-	0,3	-	-	-	0,6	0,1	-	-	-	-	-	3,6
1987	0,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,2
1988	-	-	-	3,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,4
1989	0,7	36,9	-	11,9	-	-	0,3	-	-	-	0,9	-	-	-	-	-	50,7
1992	-	8,5	-	-	-	-	0,1	-	-	-	0,2	-	-	-	-	-	8,8
1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2004	0,5	-	-	0,3	-	-	-	-	-	-	0,3	-	-	-	-	-	1,1
2007	-	0,1	-	0,1	-	-	-	-	-	-	0,3	-	-	-	-	0,1	0,6

* – produktivitāte zemāka par 0,1 kg/ha nav norādīta

Bruņņu ezers

Darba izpildītāji – Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta "BIOR" Zivju resursu pētniecības departamenta Iekšējo ūdeņu nodaļas darbinieki:

Jānis Birzaks, nodaļas vadītājs

Ēriks Aleksejevs, vadošais pētnieks

Jānis Aizups, pētnieks

Jānis Bajinskis, pētnieks

Edmunds Bērziņš, pētnieks

Raimonds Reščenko, asistents

1. Ūdenstilpes raksturojums

Bruņu ezers (ūdenstilpes kods 43298) atrodas Daugavpils novada teritorijā ($26^{\circ} 41' 13''$ / $55^{\circ} 47' 28''$).

Saskaņā ar Civillikumu un Civillikuma II Pielikumu Bruņu ezers ir privāta ūdenstilpe, kurā zvejas tiesības pieder valstij.

Ezera ūdens virsmas platība ir 42 ha (V/U "Meliorprojekts" 2000.gada dati), maksimālais dziļums – 8,6 m, vidējais – 3,0 m (Valsts meliorācijas projektēšanas institūta 1972.gada dati).

Bruņu ezers ir caurtekošs. Tajā ietek trīs nelielas ūdenstece. No ezera iztek ūdenstece, kas ietek Kumbules upē. Tālākā notece caur Kumbuļu ezeru, Jāņupīti, Laucesu un Daugavu uz Rīgas jūras līci.

Ezera grunts pārsvarā dūnaina, vietām smilšaina un nedaudz akmeņaina.

Virsūdens aizaugums, ko veido niedres, meldri, kosas, grīšļi, kalnes un citi ūdensaugi, novērtēts līdz 10% no ezera ūdens virsmas platības.

Bruņu ezers pieder pie eitrofa tipa ezeriem, kam raksturīga augsta potenciālā zivju produktivitāte.

Ezera piekrastē intensīva saimnieciska darbība nenotiek. Krastmala dažviet apaugusi ar kokiem un krūmiem, tālāk pļavas. Ap ezeru ir atsevišķas viensētas. Blakus ezeram atrodas Bruņenes ciems. Kopumā ezera ūdens kvalitāte atbilst zivsaimniecības vajadzībām.

Saskaņā ar Daugavpils novada teritorijas plānojumu 2012.–2023.gadam Bruņu ezeram aizsargjoslas platums ir 100 m.

Saskaņā ar Zvejniecības likumu ap ezera krastu noteikta 4 m plata tauvas josla, ko zvejnieki un makšķernieki drīkst izmantot, pārvietojoties gar krastu, bet citām ar zvejniecību saistītām vajadzībām to var izmantot pēc saskaņošanas ar zemes īpašnieku.

2. Ihtiofauna

No 02. līdz 03.08.2017. Bruņu ezerā tika veikta kontrolzveja, izmantojot tīklus ar linuma acu izmēru 8, 13, 14, 15, 18, 20, 25, 27, 30, 33, 35, 40, 43, 45, 50, 60 un 70 mm, mazuļu vadu (linuma acu izmērs āmī – 5 mm) un vēžu mirdus.

2017.gada kontrolzvejā Bruņu ezerā tika konstatētas 12 zivju sugas: līdaka *Esox lucius*, plaudis *Abramis brama*, plicis *Blicca bjoerkna*, rauda *Rutilus rutilus*, rudulis *Scardinius erythrophthalmus*, līnis *Tinca tinca*, karūsa *Carassius carassius*, sudrabkarūsa *Carassius gibelio*, vīķe *Alburnus alburnus*, asaris *Perca fluviatilis*, ķīsis *Gymnocephalus cernua* un akmeņgrauzis *Cobitis taenia*.

Ar 8 – 18 mm tīkliem noķertas sešu sugu zivis, no kurām pēc skaita: asari – 44%, raudas – 36%, ruduļi – 14%, pliči – 4%, plauži – 1% un akmeņgrauži – 1%.

Ar 20 – 35 mm tīkliem noķertas piecu sugu zivis, no kurām pēc skaita: asari – 32%, raudas – 29%, pliči – 20%, plauži – 15% un ruduļi – 4%.

Ar 40 – 70 mm tīkliem noķertas piecu sugu zivis, no kurām pēc skaita: plauži – 61%, karūsas – 16%, sudrabkarūsas – 11%, līdakas – 6% un līņi – 6%.

Ar mazuļu vadu noķertas piecu sugu zivis: rauda, vīķe, asaris, ķīsis un akmeņgrauzis.

Ar vēžu mirdiem vēži netika noķerti.

Ihtiofaunas pētījumi ezerā veikti arī iepriekš. Piecdesmitajos gados Bioloģijas institūta pētnieki konstatējuši četras zivju sugas: līdaka, rauda, vīķe un asaris, bet pelede pieminēta kā sastopama.

Baltijas Zivsaimniecības pētniecības institūta darbinieki septiņdesmitajos gados konstatējuši 11 zivju sugas: pelede, līdaka, plaudis, rauda, rudulis, līnis, karūsa, sudrabkarūsa, karpa, asaris un ķīsis, kā arī vēži.

Savukārt Zivsaimniecības Pārvaldes Hidrobioloģiskās un hidroķīmiskās laboratorijas pētījumos septiņdesmitajos gados konstatētas 10 zivju sugas: sīga, pelede, līdaka, plaudis, plicis, rauda, karūsa, sudrabkarūsa, karpa un asaris, kā arī vēži.

Valsts zivsaimniecības pārvaldes Iekšējo ūdeņu problēmu laboratorijas 1997. gada veiktajā kontrolzvejā Bruņu tika konstatētas 10 zivju sugas: līdaka, plaudis, plicis, rauda, rudulis, vīķe, ausleja, asaris, ķīsis, un akmeņgrauzis, kā arī šaurspīļu vēzis.

Pēc piecdesmito gadu datiem ezerā bijušas sastopamas 11 zivju sugas: līdaka, plaudis, plicis, rauda, rudulis, līnis, karūsa, vīķe, asaris, ķīsis un vēdzele, kā arī vēži.

Nozvejas statistikā no 1951.gada līdz 2007.gadam pieminētas 15 zivju sugas: pelede, līdaka, plaudis, plicis, rauda, līnis, karūsa, karpa, ālants, vīķe, zandarts, asaris, ķīsis, vēdzele un zutis.

Bruņu ezerā ielaisti sekojošu zivju sugu kāpuri un mazuļi: līņi (1997.), karūsas (1969., 1975.-1978., 1982., 1984., 1986.), sudrabkarūsas (1975., 1976., 1978.), karpas (1964., 1967.-1969., 1971., 1973., 1974., 1980., 1986.), zuši (1970.), sīgas (1971.-1973., 1978.), peledes (1958., 1967.-1969., 1972., 1973., 1978., 1982., 1984.), muksuni (1973.), peledes un čira hibrīdi "pelčīri" (1982.) un varavīksnes foreles (1984.).

3. Ezera līdzšinējā zivsaimnieciskā izmantošana

Bruņu ezers apzvejots no 1951.gada līdz 2007.gadam. No 1967.gada līdz 1990.gadam ezers bija nodots lietošanā valsts zivsaimniecībai.

Oficiāli reģistrētā nozveja piecdesmitajos gados svārstījusies no 100 kg līdz 950 kg (vidēji – 423 kg) gadā (1.tab.) ar vidējo produktivitāti 10,1 kg no hektāra (2.tab.). Sešdesmitajos gados nozveja bijusi augstāka – no 131 kg līdz 2054 kg (vidēji – 1018 kg) gadā vai 24,2 kg/ha, septiņdesmitajos

gados – no 29 kg līdz 7089 kg (vidēji – 1425 kg) gadā vai 33,9 kg/ha, astoņdesmitajos gados – no 7 kg līdz 2363 kg (vidēji – 850 kg) gadā vai 20,2 kg/ha, deviņdesmitajos gados – no 2 kg līdz 370 kg (vidēji – 186 kg) gadā vai 4,4 kg/ha, un no 2004.gada līdz 2007.gadam – no 30 kg līdz 47 kg (vidēji – 38 kg) gadā vai 0,8 kg/ha. Nozvejas svārstības galvenokārt skaidrojamas ar izmaiņām zvejas intensitātē.

4. Zivju krājumu raksturojums

No 1951.gada līdz 2007.gadam vidējā zivsaimnieciskā produktivitāte bijusi augsta – 20,1 kg/ha. Nozvejas pamatmasu veidoja raudas, kam šajos gados vidējā produktivitāte ir 10,3 kg/ha, vienā gadā sasniedzot 67,3 kg/ha. Ievērojami mazāk nozvejoti plauži, karpas un līdakas, kam vidējā produktivitāte ir attiecīgi 2,6 kg/ha, 2,4 kg/ha un 1,7 kg/ha, atsevišķos gados sasniedzot: plaužiem – 36,9 kg/ha, karpām – 38,9 kg/ha un līdakām – 11,2 kg/ha. Pārējo sugu zivis tika nozvejotas neregulāri vai ļoti maz.

2017.gada kontrolzvejā ar 20 – 35 mm tīkliem noķertas piecu sugu zivis, no kurām pēc masas: asari – 39%, raudas – 33%, plauži – 14%, pliči – 11% un ruduļi – 3%. Ar 40 – 70 mm tīkliem noķertas piecu sugu zivis, no kurām pēc masas: plauži – 52%, līdakas – 17%, karūsas – 11%, līņi – 10% un sudrabkarūsas – 10%.

Kopumā, spriežot pēc kontrolzvejas rezultātiem, Bruņu ezera zivju krājumu pamatmasu veido plauži, asari, raudas, līdakas, karūsas, līņi, sudrabkarūsas un pliči, mazāk ir ruduļi. Kontrolzvejā uz 15 m garu tīklu ar linuma acu izmēru 20 – 35 mm vidēji noķerts 0,9 kg zivju, bet uz 30 m garu 40 – 70 mm tīklu – 0,4 kg, kas ir slikts rezultāts Latvijas ezeriem vasaras sezonā un samērā slikts atbilstoša tipa ezeriem.

5. Iespējamā ezera zivsaimnieciskā izmantošana

5.1. Dabisko zivju krājumu izmantošana

Zivis tiek zvejotas un makšķerētas, izmantojot to pašatražošanos. Zivju ielaišana netiek veikta. Nozvejas pamatmasu veidos plauži, asari, raudas, līdakas, karūsas, līņi, sudrabkarūsas un pliči. Ezera ikgadējā potenciālā galveno "rūpniecisko" zivju sugu kopējā nozveja, ieskaitot rūpniecisko zveju, makšķerēšanu, kā arī citas iespējamās neregistrētās nozvejas, varētu būt ap 45 kg/ha, kas pie ezera laukuma 42 ha dod ap 1,9 t gadā.

5.2. Zivju krājumu mākslīga papildināšana

- Gadījumā, ja līdakas tiek intensīvi zvejotas un/vai makšķerētas, var veikt to kāpuru (ap 500 gab./ha jeb 20 tūkst. gab. gadā) vai mazuļu (ap 100 gab./ha jeb 4 tūkst. gab. gadā) ielaišanu uz izmantojamo (dotajai zivju sugai piemērotāko) platību – aptuveni 40 ha.
- Iespējama arī zandartu šīgadeņu ielaišana ap 100 gab./ha jeb 4 tūkst. gab. gadā uz izmantojamo platību – aptuveni 40 ha. Ņemot vērā ezera tipu, dabiski atražojošas zandartu populācijas izveidošanās varbūtība ir maza, tāpēc to daudzums būs atkarīgs no ielaišanas efektivitātes.
- Iespējams veikt zušu mazuļu ("stiklveida zušu") ielaišanu ap 100 gab./ha jeb 4 tūkst. gab. gadā vai paaudzētus zušu mazuļus 20 gab./ha jeb 0,8 tūkst. gab. gadā uz izmantojamo platību – aptuveni 40 ha.
- Ezerā iespējams ielaist arī divvasaru karpas ap 50 gab./ha jeb 2 tūkst. gab. gadā uz izmantojamo platību – aptuveni 40 ha. Mazāka izmēra karpu ielaišana būs samērā neefektīva, jo tās labāk par vietējām zivīm pieejamas līdakām.

- Iespējama arī dažāda vecuma sudrabkarūsu ielaišana līdz 100 gab./ha jeb ap 4 tūkst. gab. gadā uz izmantojamo platību – aptuveni 40 ha.

6. Ezera zivsaimnieciskās izmantošanas noteikumi

6.1. Rūpnieciskā zveja

6.1.1. Zivju zveja veicama, ievērojot Ministru kabineta 2007.gada 2.maija noteikumus Nr.295 "Noteikumi par rūpniecisko zveju iekšējos ūdeņos".

6.1.2. Saskaņā ar Ministru kabineta 2014.gada 23.decembra noteikumiem Nr.796 "Noteikumi par rūpnieciskās zvejas limitiem un to izmantošanas kārtību iekšējos ūdeņos" Bruņu ezerā noteikts tīklu limits – 245 m. Katrus 30 m no tīklu kopgaruma var aizstāt ar vienu murdu un kopumā lietot līdz astoņiem mirdiem, proporcionāli samazinot tīklu limitu. Pašvaldība reizi gadā līdz 1.jūlijam var iesniegt "BIOR" priekšlikumus par zvejas limitu izmaiņām.

6.2. Amatierzveja – makšķerēšana

6.2.1. Makšķerēšana veicama, ievērojot Ministru kabineta 2015.gada 22.decembra noteikumus Nr.800 "Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību noteikumi".

6.2.2. Ezerā vai tā daļā var organizēt licencēto makšķerēšanu.

6.2.3. Licencēto makšķerēšanu organizē, saņemot pašvaldības pilnvarojumu un ievērojot Ministru kabineta 2015.gada 22.decembra noteikumu Nr.799 "Licencētās makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību kārtība" prasības, noteiktā kārtībā izstrādājot licencētās

makšķerēšanas nolikumu, kurā var tikt paredzētas atkāpes no vispārējiem makšķerēšanas noteikumiem, ja:

- tiek nodrošināta regulāra zivju krājumu papildināšana makšķernieku vajadzībām, ielaižot zivis, kas ir galvenie makšķerēšanas objekti (līdakas, zandarti, karpas u.c.);
- noteikta atbildīgā pašvaldības vai Valsts vides dienesta pilnvarota persona, kas piedalās vides un zivju resursu aizsardzības un uzraudzības pasākumos;
- tiek veikti Daugavpils reģionālās vides pārvaldes ieteikti pasākumi ezera ekoloģiskā stāvokļa uzlabošanai vai saglabāšanai;
- makšķerniekiem tiek sniegti noteikti pakalpojumi, kas var ietvert makšķerēšanas vietu aprikošanu un sakopšanu, laivu bāzu un atpūtas vietu izmantošanas iespējas, laivu un makšķerēšanas rīku īri, konsultācijas par makšķerēšanas vietām u.c.

6.3. Zivju dzīves vides uzlabošana un to krājumu papildus aizsardzība

- Lai pastiprinātu zvejas kontroli un apkarotu iespējamo nelikumīgo zivju ieguvu Bruņū ezerā, zivju krājumu aizsardzībā būtu vēlams iesaistīt pašvaldības pilnvarotas personas.
- Tā kā Bruņū ezerā ir pietiekami labi apstākļi zivju nārstam un attīstībai, tad nav nepieciešams veikt zivju dzīvotņu un nārsta vietu uzlabošanas pasākumus.